

عهد نامه صلح عاجلاً بتم نقاط اعلام و احکام لازمه خواهند فرستاد که مخاصمه را بلا تأخیر ترك نمایند

این عهد نامه که به نسخین و به يك مدلول نوشته شده وبامضا و مهر وزرای مختار طرفین رسیده است بصویب و تصدیق اعلیحضرت تاہنشاه ایران و اعلیحضرت امپراتور کل روسیه خواهد رسید و تصدیق نامجات معینه که دارای امضای ایشان بوده باشد در ظرف چهار ماه و در صورت امکان زودتر بتوسط وزرای مختار طرفین مبادله خواهد شد

**بتاریخ دهم ماه فوریه سال خجسته فال سنه ۱۸۲۸
مطابق پنجم شعبان ۱۲۴۳ هجری در قرکمان چای تحریر شد.**

❀❀❀❀❀

آینده - در شماره‌های آتیه معاہده نیجاری ترکمن جای راجع به مسئله کاپنولاسیون و صورت مجلسی که در خصوص تشریفات سفرا در آنجا بامضا رسیده است درج خواهد شد .

.....

کورنی، شاعر فرانسوی

پییر کورنی^(۱) از شعرای نامی فرانسه است که فی الحقیقه ایجاد و رونق نثار در آن مملکت مرhone قریحة اوست .

کورنی در سال ۱۶۰۶ میلادی در شهر رون قدم برصده وجود نهاد و تحصیلات خویشرا در همان شهر پایان رسانید ، پدرش چون از وکلای مراغه بود میخواست که اورا نیز بوکالت عدیله گمارد ، ولی کورنی روحًا از اینگونه مشاغل بیزار بود ، بعلاوه لکت زبان و تبلی ذاتی او نیز با کار وکالت مناقف داشت ، پس برخلاف میل پدر دل به

(۱) Pierre Corneille.

ربه النوع شعر سپرده طریق شاعری بین گرفت و در سال ۱۹۲۹ از شهر رون با اولین نصیف تئاتری خویش معروف به « ملیت »^(۱) پاریس آمد و آنرا انتشار داد.

انتشار این قطعه با وجود نقصان بسیار برای کورنی موجب شهرت فراوان گردید و بر رواج بازار تئاتر یافزود. پس از آن قطعات « یومزن »^(۲) « کیز »^(۳) « میدان سلطنتی »^(۴) و غیره یکیکه از قریحه توانای او بوجود آمد ولی استادی و مهارت وی در شعر، زمانی آشکار شد که قطعات « مده »^(۵) و « سید »^(۶) انتشار یافت.

نخستین باری که « سید » را در سال ۱۹۳۶ نمایش دادند، شهرت و اهمیت آن پایه‌ای رسید که بر آتش بخل ریشلیو دامن زد و او را بر آن داشت که با کورنی مخالفت کند و نویسنده کان عصر را بانتقاد قطعه « سید » برانگیزد، نویسنده کان نیز امر وی را اطاعت کردند و عیب جوئی شاهکار کورنی پرداختند، ولی جون اتفاقات آنان موردی نداشت و از اینرو طبعاً از آنجه ریشلیو میخواست ملاحتش بود، موجب دلتنکی و ملال وی گردید و از راه کینه نمایش « سید » را توفیق نمود.

کورنی بر عیب جوئی حاسدان و مخالفتها ریشلیو وقوع نگذاشت و بر آن بدیده ممتاز و بردازی نگریست ولی مردم جون شیفته شاهکار او بودند برای تهذیت و تبریک بخانه وی شافتند و بدینظریق از مخالفینش انتقام گرفتند.

قطعه « سید » از نظر افکار بدیع و سبک تازه‌ای که داشت، چنان مشهور شد که دیر زمانی بر سبیل مثل میگفتند: « فلان چیز در خوبی ماتند قطعه « سید » است » کورنی مبنو اanst از ریشلیو شکایت کند و اورام حکوم نماید. اما بزر گواری و باند طبعی او با اینکار مخالف بود، چنانکه

(۱) Mélite. (2) la Veuve. (3) la Suivante. (4) la Place Royale. (5) Médée. (6) le Cid.

پس از مرگ و زیر هم فقط بسرودن اشعار چهار گانه ای که ترجمة آنرا ذیلا مینویسیم قناعت کرد و بدینوسیله تمام مکنونات خویش را در باره او آشکار نمود :

« مردم هرچه میخواهند ، از خوب و بد ، درباره کاردینال بزرگ بگویند من در آثار متور و منظوم خویش از او سخنی نخواهم گفت ، زیرا کاردینال بیش از آن بنی نیکی کرده است که از او بدگونی کنم ، و بیش از آن بنی بدی نموده است که اورا مدح نمایم . »

تئاتری

سه سال بعد بر قطعات تئاتری کورنی شاهکار جدیدی بنام « هراسها » علاوه گشت و قدر و ممتاز ادبی اورا بلندتر ساخت . این بار دیگر زبان منقدین بکلی بسته ماند ، زیرا عیب‌جوئی از تصنیفی که مظهر شجاعت و وطن پرستی و عظمت روح بود ، امکان ناپذیر بنظر میرسید . پس از آن بلا فاصله قطعه دیگر او « سین فا » انتشار یافت و در آن زمان قدرت طبع و قریحة کورنی باعلاترین درجه رسیده بود . بعداز « سین فا » قطعه « پولی یوکت »^(۱) و پس از آن قطعه « پومپه »^(۲) را بمعرض تماشا گذاشت و بالاخره با انتشار کمدمی دروغ گو نمایش تاثیرهای مضیحک را در فرانسه قبح باب کرد و آنرا سرمشقی برای مولای بر قرارداد . آخرین شاهکار کورنی قطعه رودگون^(۳) بود ، معهداً از قریحة تابناک او در قطعات هراکلیوس و سرتوریوس نیز آثار آشکاری می‌توان یافت ،

ولی تصنیفات دیگر او که بعد از آن انتشار یافته است ، کلیه نمونه روشنی از ضعف روح و قریحة وی میباشد . در باره کورنی گفته‌اند که او در قدرت و عظمت طبع و روح ، از فجر تیره به نصف النهار روشن ترقی کرد و یکباره بشام تاریک نزول نمود . ولتر در خصوص

(۱) Polyeucte. (۲) Pompée. (۳) Rodogune.

آثار او خوبین اظهار عقیده کرده است که: «همیشه بایستی فقط شاهکار شعر را و نویسنده‌گانرا میزان قدرت ایشان قرارداد، اگر کورنی را از روی شاهکارهای او قضاوت کنیم بعظمت روح وقدرت قریحة او اعتراف خواهیم کرد، زیرا احساسات تند و سیاست دقیق و قوت دلائل و بلندی افکار وی را در آثار هیچیک از همکنائش نمیتوانیم یافت. در قطعات کورنی رومی ماتند رومی، شاه چون شاه، پهلوان بدلاوری و رشادت پهلوان حرف میزند، و اشعارش همه جا با شکوه و جلال شاهانه توأم است.»

کورنی ظاهراً فربه و خدن و خوشرو بود ولی با مردم کمتر معاشرت میکرد و مکالمه او نیز چنان مبهم و نادرست بود که هیچگس اشعار وی را بیدی خودش نمیخواند. روزی شنید که یکی از دوستان شاعرش در تئاتر اشعار او را بیدی یاد کرده است و از اینجهت بعلامتش زبان گشود، دوستش بدو جواب داد که «چگونه ممکن است من اشعاری را که تو خود بدان بیدی خوانده‌ای و پسندیده‌ام، از دهان بازیکر ماهری بشنوم و نپسندم!»

از اینطلب نباید نتیجه گرفت که کورنی خودخواه بوده است، او فقط چون ارزش آثار خویش را میدانست از اظهار و نوشتن آن ملاحظه‌ای نداشت، آراء و عقاید منتقدین را با صبر و بردازی می‌شنید و تا میتوانست از خویشن دفاع میکرد. احساساتی که کورنی را تعریف خود و ادار مینمود، بقسمی نبود که موجب دلتنگی و آزار دیگران شود و بعلاوه حق بجانب وی بود اگر از خویشن بسزا تعریف میکرد و قطعات بی نظیر صید و سین و هراس و رودگونی را موجب افتخار خویش میشمرد.

معروفست که در او اخر عمر کورنی چنان طرف توجه و احترام مردم بود که چون به تماشا خانه وارد نشد، تمام حضور با احترامش بروی خاستند و چون شاهزادگانش تعظیم میکردند و جای قر دید هم نیست

که در تیاتر ها او حقاً بر شهزادگان برتری داشته است، ولی ولترا منکر این اتفاق خاراست و تنها دلیل او همان بی میلی و عدم رغبتی است که مردم پیوسته نسبت بفضلاء و دانشمندان اظهار میکنند، معهد زاده شخص ولترا بواسطه احترام و قدر و منزلتی که در زندگانی حاصل کرد، خود بهترین دلیل رد این عقیده است.

کورنی بالاخره در سال ۱۶۸۴ در گذشت و ظاهراً دنیای بی شهر را بدرود گفت، ولی آثار تابناک او که قابل در آسمان ادبیات خواهد درخشید، محو نام نیکشن را امکان ناپذیر ساخته است.

بیوگرافی

در شماره آنیه بهترین شاهکارهای او قطعه «هرانها» را تلاخیص و ترجمه نموده بخواهند گن محترم تقدیم میکنیم.

نصرالله فلسفی

جسٹر اسکویث، رئیس وزراء انگلیس قبل از جنگ عمومی.